

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

416. An statuere possit Capitulum, vel consuetudine induci, ut certis solùm horis principalibus assignentur, & fiant distributiones, non verò aliis horis intermediis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

ab eo Azor. *c. 7. q. ult.* ed quod Capitulum statuere possit circa particularia Capituli negotia (quales sunt obventiones distributionum) etiam sine consensu Episcopi. Pirh. *ibid.* Sic v. g. statueri posset, ut aliquibus juxta officii & dignitatis qualitate major portio ex his distributionibus obveniat, quia id inconueniens non est. Zoes. *ad tit. de cler. non res. n. 15. C. de Luca. de paroch. d. 20. n. 9.* referens istam portionis excrescentiam non tantum ad præminentiam dignitatis, sed etiam ad majora onera, quæ magis dignitatibus, quam reliquis Canonicis incumbunt, tam circa majorè assistentiam faciendam Episcopo celebranti, vel assistenti in throno, ac etiam alias functiones in majoribus solennitatibus; quam ob majorem impensam, quam facere coguntur in famularu, & aliis pro majore decore dignitatis, ita ut verè sit magis compensatio oneris ac laboris, quam fructus beneficii. Item statuere potest, ut qui in eadem Ecclesia duo beneficia habent v. g. Decanatum vel Præposituram, & Canonicatum duplices recipiant præsentias; nam tales debere etiam recipere duplices præsentias abque eò, quod meminerint statuti vel consuetudinis, tenent Abb. *in c. cum olim. de re iudic. n. 6. Covar. cit. c. 13. n. 6. Laym. in c. 1. de consuetud. in 6. n. 5. & 6. citati à Pirh. n. 100.* ed quod cum utriusque tali officio, nempe decanatu & canonicatu per se debeantur distributiones quotidianæ; idem utroque officio fungens, utriusque jura percipiat. Ac præsertim id locum habet, ubi tertia pars fructuum præbendarum conversa est in distributiones; ex hoc enim æquum jam est, ut qui duplicem præbendam habent, duplices distributiones percipiant. Laym. *th. mor. cit. c. 7. n. 4. apud Pirh. ibid.* Negat tamen hoc ipsum Azor. *loc. cit. c. 7. q. 13.* ed quod etsi quis præsens sit ratione diversorum officiorum in choro, per hoc tamen non sit magis præsens; quod quidem verum esse, ait Pirh. de præsentia physica nō morali.

Questio 416. Num ergo statuere possit capitulum, vel consuetudine induci, ut certis solum horis principalibus v. g. matutino, vesperis, item missa conventuali assignentur, & fiant distributiones, non vero aliis horis intermediis, nimirum prima, tertia, sexta, &c.

Respondet Pirh. *loc. cit. n. 98.* quod etsi honestius sit, iurique magis conforme, pro singulis horis, uti & pro missa conventuali, statui ac percipi distributiones, juxta Gl. *in clem. 2. de ar. & qualit.* esse tamen quarundam Ecclesiarum consuetudinem contrariam, validam, ut cum communi dicit tenere Navarrum. *consil. 9. de cler. non resid. ad stipulatur quoque C. de Luca. de canon. d. 10.* quatenus n. 6. ait, hanc consuetudinem videri rationabilem ex eo, quod, cum nimis grave esset servitium ob necessarium interventum omnium Canonicorum, quotidie in matutino, ceterisque horis omnibus, permittendam esse absentiam istam isto intermedio spatio, nimirum primæ, tertiæ, sextæ, in quo celebrari possent missæ extra Ecclesiam ad satisfaciendum oneribus fortè incumbentibus istis Canonicis, vel alia negotia expediri. censetque n. 4. talem possessionem, seu consuetudinè dandi & percipiendi distributiones intervenientibus in aliquibus solum horis non infectam, sed sustentabilem, ed quod dum Trident. *sess. 24. c. 12.* disponit, distributiones percipi solum debere ab iis, qui stans horis interfuerunt, per tō stans horis, nec per alia de-

claret expressè, an sufficiat, nec ne, pro integra executione distributionum interventus in aliquibus tantum horis, ac functionibus majoribus; adeò que nec tanquam in casu claro intret decretum irritans contentum in constitutione Pii V. confirmatoria Concilii, quod, utpote inficiens quamcunque contrariā possessionem, tollit consuetudinem, ac impedit, ne nascatur; sed solum id proveniat ab interpretatione S. Congregationis vel Doctorum, citatque pro hac sua opinione Monetam. *de distrib. p. 2. q. 3. n. 43. & seq. Barb. de can. c. 21. n. 22. & c. 23. n. 15. Rochum de curtis. Hojed. Graffium &c.*

2. Nihilominus distributiones & ordinandas & compartendas per omnes horas vi Trid. dictæ que particulas istius decreti *stans horis*, intelligendas esse de omnibus horis, tenet Barb. *ad Trid. loc. cit. nu. 47.* apud C. de Luca n. 2. Item Garc. n. 487. adductis pluribus declarationibus S. Congregationis, quarum una *ad cit. c. 12. sess. 24.* expressè inquit: *stans horis, censuit Congregatio intelligi stans horas, id est omnes horas, quibus divina celebrantur, licet Glos. in clem. ut in qui. Card. Zabarel. n. 17. dicant, de jure posse fieri distributiones per certas horas &c.* alia tamen, quam citat nu. 489. expressè tantum loquitur de iis distributionibus, quæ acceptæ fuerunt ex tertia parte fructuum dignitatum Ecclesiæ. Quin imò, ut habet ipse C. de Luca nu. 2. eadem S. Congregatio consulta per Episcopum Novariensem Anno 1660, innixa prioribus istis declarationibus, censuit, hujusmodi consuetudinem (nimirum assignandi & percipiendi distributiones certis tantum horis) improbam, disicque Concilii decreto adversantem; ac contra illud, quod C. de Luca memorabat, pro rationabilitate talis consuetudinis, responderunt, potuisse istiusmodi consuetudinem reputari tolerabilem, si respectu istarum horarum intermediarum constitueret moderationem aliquam, ita ut interventus omnium non esset necessarius, ut in aliis horis, sed sufficeret aliquorum per turnum seu hebdomadam diversorum, qui tamen subjacerent punctaturis (hoc est notarentur ob absentiam in ordine ad subtrahendas iis distributiones in fine anni, vel suo tempore) atque ita simul consuleretur isti necessitati, & cultus divinus non destitueretur: sedis verò ubi ita absolute & definitè illæ horæ non subjacerent punctaturis, cum sic omnes abesse possent, uno solo, alteri oves præsentè in dictis horis. C. de Luca n. 7. Atque ita absolute subsistere consuetudinem, quod necesse non sit Canonicos interesse diebus omnibus, etiam ferialibus, horis omnibus; sed teneantur solum, & sufficiat illos diebus ferialibus interesse missæ conventuali, & quandoq; etiam matutino, aliisque horis pro majoris, vel minoris solennitatis qualitate, & tamen percipiant integras distributiones differri solitas ad finem anni, vel aliud breve tempus, modo vigeat turnaris illa divisio, quæ vel ipsi Canonici, alique beneficiati ejusdem Ecclesiæ per dies vel hebdomadas in competente numero divisi subjacentes memorata punctatura alternatim horis aliis chororum frequentent, vel adsint aliis beneficiati portionarii, aliove nomine nuncupati, qui honorificam ac decentem figuram, seu numerum faciunt, id inquam, docet idem C. de Luca *de can. d. 11. fere per totum.*

3. Procedit à fortiori hæc consuetudo, ubi ea est centenaria, vel etiam immemorialis; cum virtus & operatio talis consuetudinis sit, ut ejus vigore allegari valeat, quicunque titulus, etiam optimus v. g. etiam specialis indulgentia Apostolica, absque necessitate illum justificandi, cum ipsa immemorialis

vel

Vel centenaria observantia stet loco probationis, ejuſque præſumptionem inducat. C. de Luca n. 6. citans Sperell. *decif. 37. Menoch. conf. 1023. &c.* quin etiam non deſtituitur ratione talis conſuetudo, cum vel hoc ipſum intereſſe, nimirum principalioribus horis, & officiis ſit de majeſtate, majoréque decore Canonice dignitatis, quod redundat etiam in honorificentiam, ac majeſtatem ipſius Eccleſiæ, dum hæc aliàs in aliis horis, & functionibus non remanet cultu & ſervitio deſtituta, ſed potius bene proviſa, cum copioſa intereſſentia aliorum beneficiatorum. Luc. n. 9. Neq; id in eo caſu prohibitu per Trid. ita docente omniu fere Eccleſiarum Catholice orbis uſu, etiam Patriarchalium Baſilicarum Urbis, quin &, dum in ipſa Urbe Eccleſiæ in quibuſdam Collegiatis per Canonicos, non niſi diebus feſtivis, præſtetur officium; ſed dictum decretu conciliare verè & proprie videri tangere exemptionis particulares aliquorum ab eo onere, quod alias ſupponitur incumbere Canonice, ita ut Canonici minus potentes, magiſque devoti ac reſidentes & obſequentes cogantur portare rotum pondus ſervitii; alii vero ſumant ſibi licentiam non reſidendi, ſeu Eccleſiæ in ſerviendi, percipiendo integre emolumenta; docet C. de Luca *ibid. n. 2. & 5.* Sed neque in hoc caſu dicuntur Canonici vel alii percipere diſtributiones pro tempore, quo non deſerviunt, ſed pro eo ſervitio, quod in ſuis reſpective temporibus integre præſtant, ita ut diſtributiones, quas percipiunt, ſint condigna merx illius tantu ſervitii, quod præſtant, plus aſſecuturi, aut ſaltem meriti, ſi omnibus horis aliis, ac functionibus intereſſe deberent, cum aliàs tantus numerus beneficiatoru aliorum introductus non eſſet, per quorum diſtributiones minuuntur illa Canonice. Luca *ibid. eodem n. 2. & 7.*

Quæſtio 417. Num, quæ dicta de diſtributionibus quotidianis, intelligenda quoque ſint de iis diſtributionibus, quæ dantur in Anniverſariis deſunctorum, videlicet, ut iis tantum, qui præſentes ſunt funeralibus exequiis, obveniant, & conſuetudo contraria non valeat, eſſi abſentes ſine juſta cauſa, ſive extra caſus cit. c. unici. de cler. non reſid. in 6. exceptos eas recipiant, teneantur ad reſtitutionem?

Reſpondeo: affirmativè. Pirh. *loc. cit. n. 97.* juxta *cit. c. unici. & Gl. & Barb. ibid. n. 23.* Azor. *cit. l. 7. q. 4.* Procedunt quoque eadè de diſtributionibus, quæ dantur in ipſo die deſiſitionis, vel ſeptimo, vel trigefimo, vel alio ab obitu deſunctorum. Pirh. *ibid.* & Azor. *loc. cit.* eſſi enim portiones funerales non veniant nomine diſtributionum, iis tamen æquiparantur, & eodem jure & privilegio gaudent. Pirh. *ibid.*

Quæſtio 418. Vtrum ad lucrandas diſtributiones requiratur, ut Canonici non tantum divinis officiis interſint, ſed etiam, ut ipſi in choro cantent.

Reſpondeo primò: Canonicos ex ſua inſtitutione, & jure communi teneri canere in choro, ita ut ſi in hoc notabiliter eſſent negligentes, peccarent mortaliter. Garc. *cit. p. 3. c. 2. n. 513.* citans pro hoc AA. quampſur. Et ſic præcipere videtur Trid. *ſeſſ. 24. n. 12.* dum vult, ut compellantur omnes per ſe, & non per ſubſtitutos obire divina officia, & in choro præſtere; hoc enim dicendo vult

P. Leuren, *Fori Benef. Tom. I.*

eos ad hoc teneri, & vult, ut ad illud compellantur tanquam ad rem, ad quam tenentur, cum compulſio & executio ſupponat obligationem. Adeoque minus bene dicit Navar. & Aragon. præceptum hoc Concilii dirigi ad ſolos Prælatos, qui ſi in compellendis ad hoc Canonicis negligentes eſſent, peccarent, non verò Canonici ſua utentes conſuetudine. Garc. *n. 519. & 520.*

2. Reſpondeo ſecundo: ſpectato jure communi etiam ſaltem ad lucrandas diſtributiones integre id requiri, nec ſufficere ut privatim vel ſubmiſſè in Eccleſia horas recitent. Azor. *p. 1. l. 10. c. 11. q. 5.* Suar. *tom. 2. de relig. l. 2. de horis can. c. 12. num. 10.* Laym. *th. mor. cit. c. 7. n. 6.* Leſſ. &c. quos citat & ſequitur Pirh. *n. 99.* eò quòd diſtributiones nõ denentur ratione ſolius præſentia, ſed præcipue propter officium præſtendi in Eccleſia, adeoque dum Canones dicunt, diſtributiones debere his, qui horis Canonice interſunt, vel qui in Eccleſia præſentes fuerint, id intelligendum de iis, qui præſentes fuerint ad præſtandum officium, propter quòd præſentes eſſe debent. Lucrari nihilominus præſentes in choro, & non præſentes partem aliquam diſtributionum, quia præſentia ſua officium exornant, docent Suar. Laym. *ll. cit.* apud Pirh. De cetero docet Rodriq. apud Garc. *n. 518.* Canonicos domi recitantes horas & aſſiſtentes in choro non recitando, nec cantando ibi teneri reſtituere diſtributiones quaſi totas: quod multò potiore jure docent Lopez & Vega apud Garc. *ibid.* de iis, qui ordinariè & frequenter conſabulantur in choro.

3. Ubi autem conſuetudo viger, vel exſtat ſtatutum, ut præſentes, eſſi non præſentes, percipiant diſtributiones pariter cum præſentibus, eas ab ipſis licitè recipi & teneri, modò horas privatim recitent, quia dantur ibidem diſtributiones ob moralem præſentiam, docent iidem AA. uti & Azor. *loc. cit.* Leſſ. *de jure & juſt. c. 34. n. 187.* apud Pirh. *loc. cit.* qui addit, id quoque procedere poſt Trid. Quin imò ad lucrandos fructus & integre diſtributiones ſufficere ſolam aſſiſtentiam, etiamſi non cantent, nec ſint attenti, ſed cum aliis loquantur (quamvis in hoc malè agant, et ſi exceſſus ſit notabilis, peccent mortaliter) tradit Garc. *n. 514.* citans pro hoc Bartholom. Medin. Zech. Tolet. &c. contra plures alios, quos citat *n. 515.* totum tamen hoc Garcias reſert in conſuetudinem, dum *cit. n. 514.* ait, ita videri eſſe conſuetudinem & praxin Eccleſiarum; & *n. 516.* licet ex inſtitutione officium Canonice ſit, horas in choro canere, tamen de conſuetudine à multis annis recepta, tolerata & approbata, non videntur ad id teneri, modò habeant capellanos, & miniſtros, qui eas cantent, nec ſit in hoc defectus conſiderabilis, quæ conſuetudo non videtur irrationabilis ſed tolerabilis. citatque pro hoc Navar. Arag. Zech. Cajet. &c. unde ad decretum Trid. ſupra id ſolum reſponderi poteſt, non eſſe quoad hoc de cantu receptum, ſed eandem conſuetudinè etiam poſt illud durare, & eſſe continuatam; quia Epilcopi non curarunt illud exequi facere ſicut & alia multa, & hinc non obligare. Garc. *n. 521.* citatque *n. 522.* Azor. *l. 10. c. 11. q. 6.* ubi dicat, conſuetudinem ejuſmodi, ubi fuerit moribus utentium recepta, valere, cum ſit tantum contra jus Canonicum, etiam poſt Trid. ubi moribus utentium fuerit recepta, & continuata poſt illud, quia hæc etiam in parte Concilio Trid. conſuetudo poteſt derogare; & hoc dupliciter, vel quia poſt illud introduci ceperit, & dein fuerit uſu confirmata: vel quia ante inſerta fuerat,

fuerat,